

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.19.019

**Inventaris van de archieven van de
Borgtochtcommissie, 1894-1899 en van de
Vereniging van tot Zekerheidsstelling Verplichte
Ambtenaren, 1898-1922**

C.M. Lont

Nationaal Archief, Den Haag 1975

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Vorbereiding.....	7
De vereniging.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
Inhoud en structuur van het archief.....	10
Selectie en vernietiging.....	10
Verwant materiaal.....	11
Beschikbaarheid van kopieën.....	11
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	13
I. Archief.....	13
A. Borgtocht-commissie, 1894-1899.....	13
B. Vereeniging van tot zekerheidsstelling verplichte rijksambtenaren, 1898-1922.....	13
a. Raad van Commissarissen.....	13
b. Bestuur.....	13
1. Doelstelling.....	13
2. Beleid, uitvoering en verantwoording van het beleid.....	14
a). Borgstelling.....	14
b). Financiën.....	14
II. Documentatie.....	16
III. Gedeponeerde stukken.....	17

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Vereniging tot Zekerheidsstelling Verplichte Ambtenaren

Archiefbloknummer:

I23350

Omvang:

38 inventarisnummer(s) 1,00 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Borgtochtcommissie

Vereniging van tot Zekerheidsstelling Verplichte Ambtenaren

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van de Borgtochtcommissie en de Vereniging van tot Zekerheidsstelling Verplichte Ambtenaren (1894-1922) bevat onder meer notulen, statuten en -wijzigingen, correspondentie in verband met de ambtenaren die voor borgstelling in aanmerking komen, en staten van uitkering.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Vereniging tot Zekerheidsstelling Verplichte Ambtenaren, nummer toegang 2.19.019, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Vereniging Zekerheidsstelling Ambtenaren, 2.19.019, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

VOORBEREIDING

Op 9 december 1894 werd een bijeenkomst gehouden van afgevaardigden van verenigingen van ambtenaren, behorende tot verschillende dienstvakken: de Vereniging van Directeuren bij den Post- en Telegraafdienst, de Broederschap van Ontvangers der directie belastingen enz., de Vereniging van Ambtenaren der Registratie en Domeinen, de Broederschap van Commiezen der Posterijen en de Broederschap der Commiezen der Telegraphie.

Tijdens deze bijeenkomst werd op initiatief van de Vereniging van Directeuren bij den Post- en Telegraafdienst een commissie ingesteld, bestaande uit 7 leden, die tot taak kreeg bij de koningin een adres in te dienen tot verkrijging van enige verbetering in de regeling van borgtochten, ingevolge de Borgtochtenwet, en voorts datgene te doen, wat zij tot bevordering van het beoogde doel nodig achtte (de Borgtochtcommissie). Het adres werd op 15 januari 1895 bij de koningin ingediend en afschriften hiervan werden gezonden aan de ministers, de leden van de Eerste en Tweede Kamer en aan de redakties van vak- en nieuwsbladen.

De commissie werd in verband hiermee op 16 februari 1895 door de minister van Financiën in audiëntie ontvangen en in de gelegenheid gesteld een verklaring te geven van het streven van de borgplichtige ambtenaren en de uitvoerbaarheid van de gewenste verbeteringen aan te tonen. Na diverse vergaderingen en besprekingen met de minister van Financiën diende de commissie bij de minister een ontwerp-borgtochtwet in. De commissie was door haar opdrachtgevers nog met twee leden uitgebreid ter voorbereiding van het ontwerp van de statuten van een in het leven te roepen vereniging.

In de vergadering van 15 september 1898 werd de "Vereniging van tot zekerheidsstelling verplichte rijksambtenaren" opgericht en haar statuten werden vastgesteld. De verkiezing van de leden van het bestuur en de leden van de raad van commissarissen vond kort daarna schriftelijk plaats. Het bestuur telde drie leden, die bijgestaan werden door een administrateur; de raad van commissarissen telde negen leden.

Op 23 oktober 1898 kwamen de commissie met het bestuur en de raad van commissarissen in een gecombineerde vergadering bijeen, bij welke gelegenheid verschillende inlichtingen werden verstrekt en alle stukken en gegevens, die voor de vereniging waarde hadden aan het bestuur werden overgedragen.

In de vergadering van 16 april 1899 bracht de commissie verslag uit aan de besturen van de opdrachtgevende verenigingen over haar werkzaamheden, waarna ze werd ontbonden. Bij Koninklijk Besluit van 15 december 1898, nummer 32, werden de statuten van de vereniging goedgekeurd. In de jaren 1901, 1906 en 1907 vonden statutenwijzigingen plaats.

DE VERENIGING

De vereniging had een bestuur bestaande uit drie leden, die gekozen werden uit ambtenaren, voor wie de vereniging zich had borggesteld en bij voorkeur uit diegenen, die in Den Haag en omgeving woonden en tot verschillende dienstvakken behoorden.

De leden van het bestuur werden door de algemene vergadering benoemd voor de tijd van drie jaar, op een aanbeveling van telkens twee personen, opgemaakt door de raad van commissarissen. Jaarlijks op 1 juli trad één der leden af volgens een bij uitloting op te maken rooster en deze was meteen herkiesbaar.

Ter uitvoering van haar werkzaamheden en voor het beheer van de vereniging werd het bestuur bijgestaan door een administrateur, wiens aanstelling, instructie en bezoldiging door de raad van commissarissen goedgekeurd werd.

De raad van commissarissen bestond uit negen leden en was belast met het toezicht op de handelingen van het bestuur. De leden van de raad worden door de algemene vergadering benoemd op een aanbeveling van telkens twee personen, opgemaakt door de raad. Jaarlijks op 1 juli trad een derde van het aantal leden af volgens een bij loting op te maken rooster; zij waren meteen herkiesbaar.

Het doel van de vereniging was voor haar leden borgtochten aan te gaan ten behoeve van de staat met inachtneming van de voorschriften van de Borgtochtwet. Om dit doel te kunnen verwezenlijken was in artikel 14 van de statuten aangegeven, waaraan de vereniging haar geldmiddelen ontleende. De vereniging gaf in verband hiermee schuldbrieven uit tot een maximum bedrag van f. 200.000,- met een premie van 11/2%. Voor het behartigen van deze zaken stond de vereniging in rekening-courant met de firma's Lamaison en Brouwer en Co. te Amsterdam van 1899 tot 1915 en met de Gebroeders Boissevain te Amsterdam van 1915 tot 1922.

Naast de statuten beschikte het bestuur over een huishoudelijk reglement (en instructies voor de administrateur), welke door de raad van commissarissen werd opgesteld en door de algemene vergadering vastgesteld. De vereniging stelde zich aansprakelijk voor de geldelijke tekorten in het door haar leden gevoerde beheer, tot een bedrag van de borgtocht, die was overeengekomen en welk bedrag het maximum van f. 25.000,- niet mocht overschrijden. Dit maximum kon echter door de algemene vergadering worden verhoogd.

In de notulen heeft het bestuur nauwkeurig aantekeningen gehouden van haar handelingen.

Het boekjaar van de vereniging liep van 1 januari tot 31 december. Jaarlijks vóór 1 april werden de balansen en de winst- en verliesrekening over het afgelopen jaar opgemaakt door het bestuur, waarbij het ontwerp hiervan met de nodige bescheiden aan een lid van het Nederlandsch Instituut van Accountants ter beoordeling werd voorgelegd. Na ontvangst van de jaarrekeningen door de raad werden deze net een pre-advies ter goedkeuring en vaststelling aan de algemene vergadering doorgezonden, welke vergadering jaarlijks in de maand juni werd gehouden.

Het ledenbestand van de vereniging liep op van 700 in 1899 tot 4100 in 1919.

Naar aanleiding van de nieuwe Borgtochtwet van 7 Juni 1919, gepubliceerd in Staatsblad nummer 317 van 23 juni 1919, besloot men tot opheffing van de vereniging. Voor het voorbereiden hiervan werd contact gelegd met de minister van Financiën en de accountant. Op 8 juni 1920 werd bij de koningin het rekest ingediend voor het opheffen van alle borgtochten ingevolge de artikelen 48 tot en met 51 van de statuten van de vereniging. Per 30 juni 1922 werd de vereniging officieel opgeheven en op 7 juli 1922 werd voor het bestuur en de raad van commissarissen een afscheidsdiner gehouden.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief dat bestond uit notulen van de commissie, notulen van de vergaderingen van het bestuur en van de algemene vergaderingen, correspondentie, lijsten van uitkeringen, agenda's van 1907-1922 en financiële stukken (grootboek, kasboeken en kwitanties), kende een chronologisch in serie per jaar gerangschikte orde. De serie correspondentie was gesplitst in dossiers, waarvan een groot deel kon worden vernietigd, evenals de serie kwitanties en de bijlagen bij de lijsten van uitkeringen.

Naar aanleiding van de missive van de minister van Financiën, afdeling Kabinet 24 mei 1922, nr. 58, inzake overbrenging van het archief van de vereniging, besloot het bestuur contact op te nemen met de Algemene Rijksarchivaris met het verzoek het archief in het depot van het Algemeen Rijksarchief te willen opnemen.

In 1922 werd het archief overgedragen aan het Algemeen Rijksarchief.

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

SELECTIE EN Vernietiging

In zijn brief van 22 juni 1922 deelde de Algemeene Rijksarchivaris het bestuur mee gaarne het archief van de vereniging te willen aanvaarden onder voorbehoud de waardeloze stukken te mogen vernietigen.¹

¹ Zie de notulen van de vergaderingen van het bestuur van 1 en 17 juni 1922.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I. ARCHIEF

A. BORGTOCHT-COMMISSIE, 1894-1899

- 1** Notulen van de vergaderingen van de Borgtocht-commissie.
1894-1899 1 deel
- 2** Rapport van de Borgtocht-commissie aan haar opdrachtgevers, gedrukt.
5 juni 1899 1 stuk

B. VEREENIGING VAN TOT ZEKERHEIDSSTELLING VERPLICHTE RIJKSAMBTENAREN, 1898-1922.

A. RAAD VAN COMMISSARISSEN

- 3** Notulen van de gecombineerde vergadering van het bestuur en de Raad van Commissarissen, 23 oktober 1898, en notulen van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen, bijgehouden door de secretaris van de Raad, met bijlagen.
1899-1922 1 deel
- 4** "Brievenboeken": registers houdende afschriften of uittreksels van ingekomen en uitgaande brieven van de Raad van Commissarissen en het bestuur van de vereniging, bijgehouden door de secretaris van de Raad.
1898-1922 2 deeltjes
- 5** Correspondentie van de Raad van Commissarissen met het bestuur van de vereniging en derden.
1899-1922 1 pak

B. BESTUUR

1. DOELSTELLING

- 6** Statuten en stukken betreffende statuten-wijzigingen van de Vereniging van tot zekerheidsstelling verplichte rijksambtenaren, geschreven, gedrukt.
1898, 1899, 1901, 1903, 1904, 1907, 1912 en 1918 1 omslag
- 7** Notulenboek houdende notulen van de gecombineerde vergaderingen van het bestuur en de Raad van Commissarissen en notulen van de bestuursvergaderingen en de algemene vergadering van 24 juni 1899, bijgehouden door de secretaris van het bestuur, met bijlagen.
1898-1899 en 1899-1911 1 deel
- 8** Notulenboek houdende notulen van de bestuursvergaderingen.
1911-1922 1 deel
- 9A-9B** Stukken betreffende de buitengewone algemene vergaderingen, 1901 en 1906, 1917 en 1919, en stukken betreffende de algemene vergaderingen.

	1899-1921		1 omslag
	9A	bestandsdeel 1	
	9B	bestandsdeel 2	

10 Huishoudelijk reglement en instructies van de administeur van de vereniging, gedrukt, geschreven.
z.j. 1 omslag

11 Stukken betreffende de liquidatie van de vereniging, getypt, geschreven.
1919-1922 1 omslag

12 Stukken betreffende de overdracht van de archieven van de vereniging, getypt.
1922 1 omslag

2. BELEID, UITVOERING EN VERANTWOORDING VAN HET BELEID

a). Borgstelling

13 Agenda's van ingekomen en uitgaande stukken.
1898-1906, 1907-1916, 1916-1921 3 delen

14 Ingekomen brief van en afschrift van een uitgaande brief aan A. Bertoldi houdende inlichtingen over de vereniging.
1903 2 stukken

15 Brieven, adviezen en besluiten van de Raad van Commissarissen, ingekomen bij het bestuur.
1899-1921 1 omslag

16 Circulaires van het bestuur van de vereniging aan haar leden, geschreven, gedrukt.
1898 en z.j. 1 omslag

17 Briefwisseling over personen voor wie de vereniging borgtocht moest storten in verband met bij hen gebleken kastekorten, geschreven, getypt, gedrukt.
1899-1921 1 omslag

18 Stukken betreffende de leden voor wie de aansprakelijkheid van de vereniging opgeheven of verminderd is, met bijlagen, geschreven, gedrukt.
1899-1906 en z.j. 1 omslag

19 Ingekomen brieven van de agent van het ministerie van Financiën, afdeling Thesaurie, inzake ruiling en model-akten van ruiling van effecten.
1899-1914 1 omslag

20 Stukken betreffende conflicten met betrekking tot borgstelling en bijzondere regelingen.
1900-1920 1 omslag

b). Financiën

21A-21B Jaarrekeningen en verdere stukken betreffende de verantwoording van het beleid, behorende bij de jaarrekeningen.
1899-1921 1 omslag
21A bestandsdeel 1

	21B	bestandsdeel 2	
22	"Staten van fondsen en journalen" van de vereniging. 1899-1917		1 omslag
23A-23B	Grootboeken. 1899-1912 en 1912-1922		2 delen
	23A	bestandsdeel 1	
	23B	bestandsdeel 2	
24	Memoriaal. 1899-1922		1 deel
25	Ingekomen rekening-courant-overzichten van prolongatierente van de firma Lamaison en Brouwer en Co, en briefwisseling betreffende het faillissement van de firma, geschreven, getypt. 1913-1915		1 omslag
26	Stukken betreffende de in- en verkoop van effecten, geschreven, getypt, gedrukt. 1899-1914		1 omslag
27	Staten van uitkering krachtens artikel 20 sub 1 en 2 van de statuten over 1899 en 1900 1900 en 1901		1 omslag
28	Staat van uitkering uit het reservefonds. 1902		1 stuk
29A-29B	Staten van uitkering krachtens artikelen 21 en 22 van de statuten, opgemaakt in de maanden januari, april, juli en oktober. 1902-1919		1 omslag
	29A	bestandsdeel 1	
	29B	bestandsdeel 2	
30	Lijsten van uitkering ingevolge artikel 22a van de statuten. 1918-1920		1 omslag
31	Lijst van aanslag ingevolge artikel 52 van de statuten. 1920		1 stuk
32	Ontvangregister van het verschuldigde ingevolge artikel 52 van de statuten. 1920		1 stuk

II. DOCUMENTATIE

33

"De Fiscus", het orgaan voor de ambtenaren van de directie belastingen, het kadaster, de invoerrechten en accijnzen, 13e jaargang, nummers 538 en 650, waarin opgenomen beschouwingen van H. Feisser en A.L. Thierens over de vergadering van de Borgtocht-commissie, die gehouden werd op 16 april 1899 en over de statuten van de vereniging, gedrukt.
1899 en 1901

1 omslag

III. GEDEPONEERDE STUKKEN**34**

Brieven van de ministers van Financiën en Justitie aan ambtenaren, die voor
zekerheidsstelling in aanmerking komen.
1898-1899

1 omslag